

Specialebeskrivelse for ergoterapi inden for Hjælpemiddelformidling

I ergoterapeutisk praksis tilbydes hjælpemiddelformidling, hvor det er relevant i en borgers rehabiliteringsforløb og altid med fokus på den kontekst i hvilken borgeren engagerer sig i daglige gøremål. Ergoterapeuten er oftest den styrende og koordinerende person i hjælpemiddelformidlingen, når borgeren har brug for et hjælpemiddel ifm. en midlertidig eller varig funktionsevnedssættelse. På basis af ergoterapeuters forståelse for borgerens ønsker, behov, kompetencer samt omgivelsernes betydning, bidrager de med deres viden om hjælpemidler, boligindretning, velfærdsteknologi og lovgivning. Hjælpemiddelformidlingen foregår i et tæt samarbejde med borgeren, ligeledes inddrages ofte andre ergo- og fysioterapeuter, samt andre faggrupper.

Der skal fortsat være øget fokus på faglighed i hjælpemiddelformidlingen og individuel vurdering af den enkelte. Endvidere er der behov tiltagende brug af validerede undersøgelsesredskaber samt for at kunne dokumentere evidens for den ergoterapeutiske intervention i forbindelse med hjælpemiddelformidling. En øget akademisering med master, kandidater, ph.d.-afhandlinger inden for hjælpemiddelformidlingsområdet ses, men der er behov for øget fokus på efter- og videreuddannelses muligheder for at sikre fortsat udvikling af feltet.

Ergoterapi indenfor hjælpemiddelformidling

Primære arbejdsområder

Hjælpemiddelformidling som primært arbejdsområde foregår i kommunerne som bevilgende myndighed for Servicelovens paragraffer om hjælpemidler, forbrugsgoder, boligændringer og biler.

Kommunerne har organiseret hjælpemiddelområdet forskelligt, og myndighedspersonernes arbejdsområde varierer fra at de varetager hele hjælpemiddelformidlingen til dele af den, eller fra alle produktområder til dele af dem.

Sekundære arbejdsområder

Ergoterapeuter på hospitalerne, i et samarbejde med fysioterapeuter, sørger traditionelt for at borgeren får de nødvendige hjælpemidler til brug i hjemmet, hvis borgeren har en midlertidig funktionsevnedssættelse. De arbejder ligeledes sammen med den kommunale myndighedsperson /trænende terapeut om at formidle hjælpemidler i udskrivningsfasen ifm. de almene genoptræningsplaner og i nogle situationer hjælpemidler til varigt brug til borgeren.

Derudover arbejder ergoterapeuter med hjælpemiddelformidling på/som:

- Plejecentre, inden for rehabiliteringsområdet f.eks. træningscentre, træning i hjemmet, midlertidige døgnenheder, i bofællesskaber, aktivitetscentre
- Børne- og psykiatriområdet bl.a. i specialinstitutioner, skoler og botilbud
- Arbejdsmarkeds- og revalideringsområdet
- Privatansatte i hjælpemiddelfirmaer

Ergoterapi indenfor Hjælpemiddelformidling på specialistniveau

Ergoterapeuter, der kan betegne sig som specialister indenfor hjælpemiddelformidling, er karakteriseret ved at f.eks., at:

- Ergoterapeuten har indgående viden om metoder til undersøgelse af specifikke forhold om fx kropsfunktion, kommunikationsstrategier, centrale aktiviteter, de fysiske og sociale omgivelser
- Ergoterapeuten har indgående kendskab til specifikke aktivitetsanalyser og produktanalyser
- Ergoterapeuten kan analysere resultater fra specifikke undersøgelser bl.a. på kropsniveau og sammenholder dem med borgerens aktivitetsproblemer
- Ergoterapeuten har bred erfaringsbaseret viden om konsekvenserne af funktionsevne problemer ift. løsning af aktivitetsproblemer og valg af hjælpemiddel
- Ergoterapeuten kan klinisk ræsonnere sig frem til løsning på borgers aktivitetsproblem og valg af hjælpemiddel
- Ergoterapeuten har viden og kan videndele om konsekvenserne af at ændre hjælpemidler mht. CE-mærkning og produktansvar
- Ergoterapeuten har indgående viden og videndele om, hvilke hjælpemidler der findes inden for det pågældende speciale, samt hjælpemidlernes brugsegenskaber, fordele og ulemper, og eventuelle skadespåvirkninger
- Ergoterapeuten har indgående viden om forskellige leverandørers hjælpemidler, inkl. tilbehør og hvordan disse kan kombineres til en samlet hjælpemiddelløsning, og viden om hvilke andre samarbejdspartnere, der kan være relevante at inddrage i processen, f.eks. saddelmagere, teknikere, synskonsulenter, audiologopæder, arkitekter, jurister ect.
- Ergoterapeuten har kendskab til Servicelovens §§ på hjælpemiddelområdet og overordnet viden om Servicelovens §§ og andre muligheder ift. hjælpemiddelområdet, f.eks. kendskab til regler om merudgifter. Hvis du søger om specialistgodkendelse på lovgivningsområdet/sagsbehandlingsområdet, forventes at du har opdateret og specifik viden om gældende principafgørelser og indgående erfaring for sagsbehandlingsforløbet.
- Ergoterapeuten har viden om god sagsbehandlingsskik, borgerens muligheder for at klage og Ankesystemet
- Ergoterapeuten har evidens- (i det omfang det findes) og erfaringsbaseret viden og kan formidle denne viden om hvordan specialiserede hjælpemidler indstilles og tilpasses efter den enkelte borgeres samlede behov

- Ergoterapeuten har evidens- og erfaringsbaseret viden og kan formidle denne viden om hvordan borgere og deres netværk oplæres i at anvende specialiserede hjælpemidler for at opnå det bedste resultat
- Ergoterapeuten har viden og kan vidensdele om, hvordan specialiserede hjælpemidler implementeres i borgernes hverdag, når flere faggrupper indgår, fx pædagoger, social- og sundhedsassistenter, m.v.
- Ergoterapeuten har viden om hvor man opsøger nye standardiserede metoder til opfølgning og evaluering i forhold til en konkret borger eller en undersøgelse af flere borger forløb
- Ergoterapeuten har kendskab til produktudvikling og optimering af hjælpemidler i samarbejde med hjælpemiddelproducenterne
- Ergoterapeuten kan indgå i planlægning, iværksættelse og lede kvalitetsudviklingstiltag og kvalitetssikring af hjælpemiddelformidling
- Ergoterapeuten kan vurdere etiske problemstillinger i forbindelse med brugen af teknologier
- Ergoterapeuten kan planlægge, analysere og iværksætte implementering af nye teknologier, såvel hjælpemidler til enkeltborgere som arbejdsredskaber til brug for personalet
- Ergoterapeuten kan indgå i undervisning af egen og andre faggrupper om forskellige emner inden for hjælpemiddelformidlingen, fx brugen af nye teknologier, formidlings- og evalueringsmetoder, samt iværksætte kompetenceudviklingsforløb
- Ergoterapi
  - Undersøgelsesredskaber (Aktivitetsbaseret siddestillingsanalyse, Housing Enabler, AMPS)
  - Ergoterapeutiske arbejdsprocesmodeller
- Tværfagligt
  - COK (Center for Offentlig Kompetenceudvikling) afholder løbende kurser for sagsbehandlere om bevilling og sagsbehandling på hjælpemiddelområdet. [Læs mere](#)
  - Private firmaer afholder løbende kurser og temadage, fx om bevilling og sagsbehandling, men også kurser om specifikke typer af hjælpemidler og om tværgående emner, fx om smerteopfattelse hos borgere med ikke-vestlig baggrund
  - Mange hjælpemidelfirmaer afholder kurser og miniseminarer f.eks. om lejrning og trykafloadende hjælpemidler og bariatriske og hjælpemidler for at øge produktkendskabet til deres hjælpemidler kombineret med et fagligt input.

Titler: Certificeret kliniker i Hjælpemiddelformidling
Specialist i Hjælpemiddelformidling

Netværk og samarbejdsflader

Eksterne netværk og samarbejdspartnere

- The ATIA's Assistive Technology (AT) Online Professional Development program, ATIA webinars (<https://www.atia.org/webinars/>)

- ISAAC (International Society of Augmentative and Alternative Communication) er en forening, som arbejder for at fremme kendskabet til alternativ og supplerende kommunikation, og som arrangerer konferencer, temadage, mv. Dansk afdeling (<http://www.isacc.dk/>)
- Socialstyrelsen har online netværk, som henvender sig til ergoterapeuter, andre fagfolk og sagsbehandlere på hjælpemiddelområdet. Onlinenetværkene har fokus på forskellige emner: Handicapbiler, boligindretning, kommunikationshjælpemidler og positionering. Kommuner, tilbud og institutioner kan tegne abonnement, hvorefter flere medarbejdere fra den pågældende arbejdsplads kan tilmelde sig netværket
- Sociale medier, f.eks. facebook forum'et "Netværk for ergoterapeuter, der arbejder med velfærdsteknologi". LinkedIn fora.
- VITSI – Det landsdækkende kommunikations- og mobilitetsnetværk
- Tværsektorielle arbejdsgrupper og fora f.eks. under sundhedsaftalerne eller andet
- Kommunernes Landsforenings dialogforum om velfærdsteknologi

Vil du vide mere

Relevante kurser og uddannelser ift. specialet

Kursusudbuddet ændrer sig, så nedenstående er eksempler på kurser og temadage:

- COK (Center for Offentlig Kompetenceudvikling) afholder løbende kurser for sagsbehandlere om bevilling og sagsbehandling på hjælpemiddelområdet. [Læs mere](#)
- Private firmaer afholder løbende kurser, temadage, f.eks. om bevilling og sagsbehandling, om specifikke typer af hjælpemidler
- Professionshøjskolerne udbyder kurser på hjælpemiddelområdet, men de fleste kan tilbyde skræddersyede kurser. Tjek deres hjemmesider løbende.
- Teknologisk Institut afholder kurser i vurdering af velfærdsteknologi (VTV – Velfærdsteknologisk Vurdering)
- Kandidatuddannelsen i ergoterapi på Syddansk Universitet indeholder et 5 ECTS modul om teknologi og hverdagsliv med fokus på kvalitetsudvikling og vurdering af teknologier. Modulet kan foreløbigt kun tages som del af kandidatuddannelsen
- Resna, som er et netværk på hjælpemiddelområdet i USA tilbyder certificering på hjælpemiddelområdet, herunder online kurser med eksamen. Emnerne er f.eks. "Assessment service delivery", "Seating and mobility" og "AAC and Computer Access". (<https://www.resna.org/>)

Grundlæggende litteratur til specialet

- Brandt Å, Jensen L (red). Grundbog om hjælpemidler - til personer med funktionsnedsættelse. København: Hjælpemiddelinstitutionen & Munksgaard Danmark; 2010.
- Brandt Å. Teknologi i hverdagslivet hos mennesker med funktionsnedsættelse. I: Kallesøe H, Petersen AK (red). Teknologi, mennesker, faglighed - muligheder og udfordringer i løsning af velfærdsopgaver. Aarhus: ViaSysteme; 2012.

- Brandt Å, Jensen L. At muliggøre aktivitet og deltagelse - hjælpemidler og tilgængelighed. I: Brandt Å, Madsen A, Peoples H (red). Basisbog i ergoterapi - aktivitet og deltagelse i hverdagslivet. København: Munksgaard; 2016.
- Ergoterapeutforeningen. Ergoterapeuter på hjælpemiddelområdet [tilgået 19.6.2018] <http://www.etf.dk/ergoterapi-og-politik/velfaerdsteknologi-og-hjaelpemidler>.
- 8. Børne- og Socialministeriet. Bekendtgørelse af lov om social service. 13. feb. 2018 - LBK nr 102 af 29/01/2018. 9. Børne- og Socialministeriet. Lov om social service, §112 [tilgået 23.9.2018] [Læs mere](#)
- Socialstyrelsen. Beskrivelse af velfærdsteknologi 2018 [tilgået 23.9.2018] [Læs mere](#)
- Socialstyrelsen. Hjælpemidler og velfærdsteknologi [tilgået 19.6. 2018] <https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/hjaelpemidler-og-velfaerdsteknologi/om-hjaelpemidler>. Christensen DN. ADL-indsatser baseret på hjælpemidler, boligtilpasning og hverdagsteknologi. I:
  - Sundhedsloven. LBK nr 191 af 28/02/2018
  - Wæhrens E (red). Almindelig daglig levevis - ADL. København: Munksgaard; 2015. Bindlev N, Christensen DN, Petersen AK (red). Metodebog i hjælpemiddelformidling. København: Munksgaard Danmark; 2011.

ECTS givende arbejdsopgaver indenfor hjælpemiddelformidling

- Deltager som enten vejleder, eksaminator og censor på Professionshøjskolerne indenfor for emnet hjælpemiddelformidling
- Kursusleder og underviser indenfor emnet hjælpemiddelformidling
- Produktdemonstrationer; Planlægge og være ansvarlig på dagen, hvor produktdemonstration løber af stablen
- Udarbejdelse af kravspecifikationer ved udbudsrunder ved SKI og/eller egen udbud i kommunen.
- Indføre nye teknologier
- Ansvarlig for Implementeringsprojekter i kommuner
- Udarbejdelse af cases (5 ECTS)